

Aan het college van Burgemeester en Wethouders en aan de Gemeenteraad van de Gemeente Hilvarenbeek.

Hilvarenbeek, 31 oktober 2021

Advies betreffende het raadsvoorstel verordening verlaging tarief vergoeding PGB Jeugdhulp en invoering van een medische toets.

Geacht College en geachte Gemeenteraad,

De Participatieraad Hilvarenbeek heeft zich gebogen over het raadsvoorstel, dat ons pas op 25 oktober 2021 bereikte. Daardoor waren wij niet in staat om dit raadsvoorstel in een reguliere vergadering met elkaar te bespreken. Omtrent het (wederom) niet eerder aanvragen van een advies aan de Participatieraad merken wij op graag de (verzuim)reden te willen weten waarom dat toen niet aan ons is voorgelegd.

Desondanks komt de Participatieraad middels onderling schriftelijk spoedoverleg tot onderstaande reacties en advies.

1. Het college stelt de Raad voor de Verordening Jeugdhulp en WMO aan te passen aan de al door de raad genomen besluiten om de tarieven voor jeugdhulp door professionals via een PGB te verlagen van 90 % naar 75 %. Kennelijk gaat het hier om een administratieve aanpassing van de verordening. De beschreven risico's die daarmee gepaard gaan, zijn hopelijk al eerder meegewogen toen het besluit genomen werd. Voor de goede orde, de participatieraad is over het betrokken besluit niet om advies gevraagd, wel onlangs over de administratieve aanpassing van de verordening.

Om de financieel zwakkeren bij de (blijkbaar reeds vastgestelde) verlaging van 90 naar 75% tegemoet te komen verdient het aanbeveling om de teruggang tenminste gefaseerd/gespreid in tijd te laten plaatsvinden. M.a.w. als een soort gewenningsperiode waarin men in een tijdsbestek van b.v. 2 jaar kan wennen aan de (onvermijdelijke) teruggang. Een dergelijke werkwijze is te vergelijken met de vroegere in de volkshuisvesting veelal toegepaste systematiek (zgn. huurgewenningsperiode introduceren) om huurders na een renovatie of grote ingreep *fasegewijze* te laten wennen aan een sterk opgetrokken nieuwe huur.

2. In het raadsvoorstel wordt ingegaan op de mogelijk financiële gevolgen voor de gemeente. We willen daar wel bij opmerken dat de genoemde theoretische bedragen een te hoge inschatting zijn omdat de geschetste risico's ook een financieel effect zullen hebben. De kosten van bezwaarprocedures en kosten van extra inzet van uren vanwege de uitgebreidere gesprekken die gevoerd moeten worden zijn voor ons moeilijk vooraf te becijferen. Op basis van verstrekte gegevens valt wel te berekenen dat elke client die overstapt naar ZIN € 471

extra kost in vergelijking met nu. Dus als een kwart van het aantal cliënten overstapt, valt er al heel wat besparing (€ 9000) weg.

3. In het raadsvoorstel wordt een berekening gegeven voor de financiële effecten voor de gemeente. Een andere, wel vaker ontbrekende invalshoek is die van de cliënten. Wanneer zij zelf moeten opdraaien voor het niet door de gemeente vergoede deel van de kosten, is dat nu 10 %, dus circa € 471. Dat gat wordt drastisch groter wanneer de vergoeding teruggebracht wordt naar 75 %, namelijk € 1.532 dus ruim €1.000 meer. Voor sommigen zal dat aanleiding zijn om over de stappen naar zorg in natura, maar wellicht gaat dat niet voor iedereen op. Dat kan ook betekenen dat men afziet van toch geïndiceerde hulp. Met name voor mensen met lagere inkomens, een kwetsbare groep waar toch ook behoefte aan hulp vaak voorkomt, adviseert de Participatieraad de gemeente een regeling te treffen om te voorkomen dat men afziet van jeugdhulp.

Gelet op de hogere kosten voor de PGB aanvrager is de verwachting reëel dat het gros overschakelt naar zorg in natura. Voor diegenen die hier niet toe over zullen gaan en dus met de nieuwe 75% regeling geconfronteerd zullen worden, is het van belang dat er – uit een oogpunt van zorgvuldigheid en behoorlijk bestuur – een bepaalde vorm van nazorg wordt toegepast teneinde (b.v. via gesprekken) te achterhalen of men het wel of niet redt onder de nieuwe regeling en daarbij eventueel andere alternatieven (naar ZIN) aandraagt.

4. In het raadsvoorstel is ook opgenomen een wijziging van de verordening zodat een toets door het college op “de deskundige toeleiding naar, advisering over, bepaling van en het inzetten van de aangewezen voorziening door een aanbieder” mogelijk wordt. De participatieraad adviseert om al in de verordening ook waarborgen op te nemen ten behoeve van de garantie van de kwaliteit van de toets.

Onduidelijkheid is er over de (deskundige) wijze waarop de toetsing tot stand komt en welke (hogere) beroepsmogelijkheden er vervolgens open staan. De opname van een zgn. 'hardheidsclausule' draagt er tenminste toe bij dat er meer ruimte is voor de oplossing van aan te merken problematische/gecompliceerde gevallen.

Tevens mist de Participatieraad de verbinding met de vrij toegankelijke jeugdondersteuning vanuit bijvoorbeeld CJG en de verbinding met maatschappelijk werk. In hoeverre worden huisartsen en andere medisch specialisten die mogen verwijzen naar 2e lijns jeugdhulpverlening geïnformeerd over de (vaak goedkopere) mogelijkheden in het voorliggend veld i.p.v. (te) snel richting dure 2e lijnszorg te verwijzen. Vanuit het medisch domein wordt nog te vaak, ook m.b.t. andere voorzieningen, te snel gedacht in 'voorzieningen' ter oplossing van een geconstateerd probleem. In plaats van goed te kijken naar het integrale systeem. Vaak spelen er ook andere problemen in gezinnen die maken dat jongeren bepaald gedrag vertonen, zoals schulden, werkloosheid, relatieproblemen e.d. Zonder naar het totaal te kijken, zal een oplossing voor 1 specifiek probleem op lange termijn niet de oplossing zijn.

5. Ten aanzien van de voorgenomen communicatie adviseert de participatieraad ook een duidelijk traject in te zetten naar betrokkenen zoals onder andere huisartsen aangaande de voorgenomen invoering van de hierboven genoemde toets.

Ter aanvulling van het bovenstaande voegen wij het artikel bij: Kinderombudsmannen schrijven een brandbrief “De Jeugdhulp faalt” Trouw, 27 oktober 2021.

Met vriendelijke groet,

Leon Bertens

Voorzitter Stichting Participatieraad Hilvarenbeek